

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

9. Ecclesiarum quarumlibet, &c. Petentibus Philippo II. Hispaniarum Rege,
Cornelio Jansennio Episcopo Gandavensi, & Viglio Præposito, novam
Præposituram erigit in Ecclesia Gandavensi: anno 1570.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

quaque re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & conjecturas, pluresque hujusmodi præsumptiones & conjecturæ plenam faciant probationem in prædictis. Cæterum criminosi, & cæteri omnes, qui ad perhibendum in casibus Simoniacæ testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittentur. Sed ne quisquam etiam vanâ fiducia fretus non intendendi contra se iudicii in crimine perseveret, utque hoc malum gravioris censura stimulo usquequaque prohibeatur, omnes, & singulos, qui hucusque Ecclesias, Monasteria, Beneficia, fructus, pensiones, alias res, intercedente hoc confidentiâ vitio, receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reversi, & respicientes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurum etiam omnibus, & singulis aliis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Administrationibus, Officiis & Beneficiis obtentis, quæ pariter sub dicta reservatione comprehendi volumus, nec non fructibus, & pensionibus, & aliis rebus Ecclesiasticis, ac etiam R. Lic. & aliis Officiis temporalibus præsentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles declaramus, & in iuris subdium excommunicationis sententiâ innodamus, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quam Romano Pontifice absolutionis beneficium valeat obtinere. Nos enim advocacione causarum hujusmodi, & reservatione cognitionis illarum, rerumque omnium inde emergentium, Nobis, & prædictis Successoribus, ut prædictum est, facta, causis illis dumtaxat exceptis, quæ jam coram nobis pendere noscuntur, ac etiam iis, quas ratione Ecclesiarum, & Monasteriorum, quorum dispositio in Consistorio fieri consuevit, aut debet, itemque contra ordinarios Collatores, Episcopos, & alios Superiores Prælatos, etiam Cardinales haberi contigerit, ut jam aliis nostris statutum est, audiendis, decidendis, & terminandis, harum serie prorsus relaxata decernimus, ita deinceps quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici auditores, ac prædictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & ipsorum cuicumque quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicare, interpretari, & definire debere, nec non irritum, & inane, quidquid secus in prædictis per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca omnibus locorum Ordinariis districtius injungimus, ut in suis quisque Ecclesiis, Civitatibus, Diocesis, & locis, etiam exemptis, ad prædicta studiosè attendant, & quatenus illis non relaxavimus, in delinquentes severe animadvertant, si divinæ Majestatis iudicium, dictæque Sedis Censuram voluerint evitare. In cæteris vero causis, & negotiis Nobis & prædictis Successoribus exceptis, eosdem locorum Ordinarios præsentium auctoritate delegamus, ut gratiâ, & favore postpositis, pro se quisque, cum venerit usus, contra prædictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirent, suoque inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad prædictam Sedem quam primum transferant, ut Nos, & prædicti Successores in causis hujusmodi procedentes, quòd iustum fuerit, decernamus. Nos enim singulis Ordinariis ipsis, prædictos omnes, & quoscumque alios, etiam exemptos, etiam per edictum publicum, confitto prius summarè, & extrajudicialiter de non tuto ad illos recessu, citandi, & monendi, eisque, ac iudicibus ordinariis, & delegatis, aliisque personis quibuscumque, ne prædictorum executionem quoquomodo impediant, vel aliâs in illis sese interponant, etiam per simile edictum inhibendi, eosdemque, ac alios Contradictores, & rebelles quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, ac omnia alia juris, & facti remedia opportuna compellendi, auxilium brachii secularis, quandocumque opus fuerit, invocandi, cæteraque in prædictis omnibus singulis necessaria faciendi & exequendi, plenam & liberam, tenore præsentium, concedimus facultatem. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ octavi Prædecessoris no-

stri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, & quod Episcopis collatoribus, & Prælatibus prædictis, etiam Cardinalibus, vel quibusvis aliis communiter & divisim à prædicta sit Sede indultum, vel in posterum indulgeri contingat, quòd interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut contra indulta hujusmodi ad iudicium trahi non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus, non expressa, aut in totum inserta, effectus præsentium, aut attributæ prædictis Ordinariis jurisdictionis explicatio, seu exercitium, vel executio, impediri valeat quomodocumque, vel differri, & de quibus quorumcumque tibi tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, cæterisque contrariis quibuscumque, litteris Prædecessoris hujusmodi nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem, ut præsentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque Curie Ecclesiasticæ, ejusve Prælati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra ubique locorum faciant, quàm ipsæ præsentibus facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ privationis, statuti, decreti, innodationis, injunctionis, delegationis, concessionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Kal. Junii, Pontificatus nostri, anno quarto.

Cæ. Glorierius, H. Cumyn.

Anno à nativitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Indictione duodecima, die vero Sabbati sexto Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini PII divinâ providentiâ Papæ Quinti, anno quarto, retroscriptæ litteræ affixæ & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicarum Lateranensis, & Principis Apostolorum de urbe, Cancellariæ, & in acie Campi Floræ, ut moris est, dimissis in omnibus supradictis locis eandem retroscriptarum litterarum copiis affixis, per Nos Julium Parinum, & Joannem Andream Panizzam, prædicti Sanctissimi Domini nostri Pii Papæ Quinti Cursores.

Christianus de Monte, Magister Cursor.

Perentibus Philippo II. Hispaniarum Rege, Cornelio Jansenio Episcopo Gandavensi, & Viglio Præposito, novam Præposituram erigit in Ecclesia Gandavensi: an. 1570.

IX.
Ex Op.
Dipl. Mi-
raï Tom. 2.
pag. 1105.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Eccliesiarum quarumlibet, præsertim Cathedralium statui, & directioni sollicitis studiis intendentes, ad illa libenter desectimus, per quæ ipsarum Ecclesiarum decori, & venustati salubriter consulitur, & in eis divinus cultus suscipit incrementum.

Sanè Charissimus in Christo Filius noster Philippus, Hispaniarum Rex Catholicus, qui etiam Flandriæ Comes existit, tam suo, quàm Venerabilis Fratris Cornelii Episcopi Gandavensis, & dilecti Filii nostri Viglii à Zuychem, Præpositi Ecclesiæ Gandavensis Notarii nostri, nominibus nuper exponi fecit, quòd aliâs Cornelius Episcopus,

& qui Cancellarius Ordinis Velleris Aurei, nec non Confiliarius Status, & primarius Præses Secreti Consilii dicti *Philippi* Regis existit, & *Viglius*, prædicti, visis, & diligenter discussis per eos litteris felicis recordationis *Pauli Tertii*, & *Pauli Quarti*, ac *Pii etiam Quarti Romanorum Pontificum Prædecessorum* nostrorum, tam reductionis Ecclesiæ *Sancti Bavonis Gandavenensis* ex Regulari in Collegiatam, quam etiam illius erectionis in Cathedralium Ecclesiæ, cum illius dotatione è Bonis, & fructibus Præposituræ ejusdem Ecclesiæ, quam dictus *Viglius* obtinet, post decessum tamen ipsius *Viglii* defumenda, visum eis fuit, ut pro decore dictæ Ecclesiæ, ac memoria pristinæ Dignitatis, ac juxta aliarum Cathedralium Ecclesiarum in præsentibus consuetudinem dictæ Præposituræ titulus, & dignitas post dicti *Viglii* decessum retineatur, eademque Præpositura, cum primùm per obitum *Viglii* hujusmodi vacaverit, alicui ex Canonicis ipsius Ecclesiæ cum duarum Præbendarum proventibus conferatur, præsertim cum alia Bona ipsius Præposituræ aliunde pro dote dictæ Ecclesiæ sustentura sint; Et propterea inter alia sub beneplacito nostro ad certorum articulorum conceptum devenerunt sub ejusmodi tenore.

Videlicet visâ Bullâ dotationis Episcopatus *Gandavenensis*, nonnulla occurrunt non satis animadvertenda, & quæ meritò emendationem, si Apostolicæ Sedi suggerantur, accipere possent; Nam quantum ad eam partem attinet, quæ ex decem affectis Canonicatibus, & Præbendis Ecclesiæ *divi Bavonis*, unum, & unam Episcopo tribuunt, ratione quorum Capitularis esset, itaque locum, & vocem super Decanum, & reliquos Canonicos Confratres suos, etiam in Capitulo habiturus esset, certum est, Sanctissimum Dominum nostrum felicis recordationis *Pium Quartum*, & Deputatos in præfata Bulla memoratos, ignorasse, Abbati, sive Præposito Ecclesiæ *divi Bavonis* ex Regulari, & *Monachali in Sæcularem*, & Collegiatam assignatas fuisse quatuor Præbendas, quarum ratione Præpositus Capitularis esset, ac duas voces haberet, alioquin esset absurdum, quòd supra quatuor Episcopus quintum Canonicatum, & Præbendam consequeretur, præsertim cum bene dorum habiturus sit Episcopatum. Itaque, salvo majori Judicio, videtur rationi & æquitati magis congruum, si loco decem Canonicatum, & Præbendarum, novem tantum Graduatibus afficerentur; Episcopus ex quatuor in prima erectione Abbati, sive Præposito assignatis, duas Præbendas post moderni decessum Præpositi obtineat, quarum vigore Canonicus Capitularis esset, & vocem super Decanum, & reliquos Canonicos haberet.

Deinde videtur omninò consultum, ut Præpositi dignitas pro temporalium conservatione, quemadmodum in plerisque aliis Cathedralibus Ecclesiis, atque etiam ante dictam erectionem in Abbatia *Sancti Bavonis* usitatum fuit, maneat, eaque post Pontificalem major habeatur, ad quam aliquis de gremio Capituli, & qualificatus à regia Majestate, retentâ Præbendâ sive affectâ, sive non, quam antea habuit, pro sustinenda dictâ dignitate nominaretur, sed prædicta dignitas in primævo suo honore quodammodo conservaretur: nihil tamen Præpositus administraret, nisi ab Episcopo jussus, & requisitus, neque Jus aliquod prætendat in Jurisdictione, vel Bonis, ac Collatione Beneficiorum, ac Officiorum moderno Præposito competentibus, quæ post ejus decessum dicto Episcopo, & Successoribus suis cedant.

Et quoniam Episcopus *Gandavenensis*, juxta Bullam sui Episcopatus Canonicatum, & Præbendam jam consequutus sit, ac eorum ratione jam Capitularis effectus, æquitas exigit, ut cum plenam dotem sui Episcopatus, quæ cæteris luculentior

futura est, assequutus fuerit, quæ duas è quatuor in prima erectione Præposito assignatas Præbendas complectetur, dictos Canonicatus, & Præbendam illicò dimittat alicui ex novem Graduatibus, ad Canonicatus dictæ Ecclesiæ assumendis, & aliâs, prout in Instrumento desuper confecto plenius continetur.

Quare idem *Philippus* Rex nominibus prædictis nobis humiliter supplicari fecit, ut super his opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui Ecclesiarum decorem, & honorem, ac divini Cultus, personarumque Ecclesiasticarum augmentum summis desideramus affectibus, prædictos *Philippum* Regem, & *Cornelium* Episcopum, ac *Viglium* à quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac conceptum hujusmodi in prædictis articulis gratiosè admittentes, ac ratum, & gratum habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, illum, ac singulos Articulos prædictos, omniaque, & singula, quæ eos concernunt, licita tamen, & honesta, ex nunc si sint, alioquin ex tunc, prout ex nunc, & è contra, postquam fuerint sortita effectum, Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inconculsæ firmitatis robur adjicimus, ac ac omnibus inviolabiliter observari debere volumus, & ad hoc, ut suum debitum fortiantur, & fortiri debeant effectum, desuper statuimus, ordinamus, & decernimus in omnibus, & per omnia, juxta dictorum Articulorum tenorem; ac ex nunc irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, admissionis, rati, ac grati habitiois, approbationis, confirmationis, adjectionis, supplementationis, statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum *Petri* & *Pauli* Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ *MDLXX*. septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri anno quinto.

Prohibitio erigendi Confessionales ad publicandas Indulgentias quæstuaras: anno 1570.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

QUAM plenum sit periculi noxia populis ingere, nimium his temporibus afflicta religio testatur: quod malum cum in cæteris Ministris, tum præcipuè in Ecclesiarum Prælatibus animadvertendum est, quòd ab his temere profecta longè maxima Ecclesiæ Dei conferant detrimenta. Rem fanè indignam audivimus, quòd non solum quondam *Gometius Tello Giron* temporarius administrator Ecclesiæ *Toletanæ*, sed etiam quidam *Hispaniæ Ecclesiarum* Præsules officii paterni prætextu, facultates sibi à Sacris canonibus concessas excedentes, litteras suas in ipsorum Civitatibus ac Diocesisibus ausi sunt publicare, quibus inter cætera peri-

culosa